

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

30 април 2014 година *

„Комбинирана номенклатура — Тарифни позиции — Медикаменти по смисъла на позиция 3004 — Понятие — Хранителни препарати, предназначени да бъдат предписвани единствено ентерално, под лекарски надзор, на лица, които са подложени на медицинско лечение — Напитки по смисъла на подпозиция 2202 — Понятие — Хранителни течности, предназначени да бъдат предписвани ентерално, а не орално“

По дело C-267/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Hoge Raad der Nederlanden (Нидерландия) с акт от 19 април 2013 г., постъпил в Съда на 15 май 2013 г., в рамките на производство по дело

Nutricia NV

срещу

Staatssecretaris van Financiën,

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: A. Borg Barthet, председател на състав, S. Rodin (докладчик) и F. Biltgen, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: A. Calot Escobar,

като има предвид становищата, представени:

— за Nutricia NV, от B. Voersma, adviseur,

— за нидерландското правителство, от M. Bulterman и B. Коорман, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от H. Kranenborg и B.-R. Killmann, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

* Език на производството: нидерландски.

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на понятията „медикаменти“ и „напитки“ по смисъла на Комбинираната номенклатура, която се съдържа в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 3), съответно изменено с Регламент (ЕО) № 1549/2006 на Комисията от 17 октомври 2006 г. (ОВ L 301, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 21, стр. 3, наричана по-нататък „КН“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Nutricia NV (наричано по-нататък „Nutricia“) и Staatssecretaris van Financiën (държавен секретар по финансите) по повод на обвързващи тарифни информации (наричани по-нататък „ОТИ“) относно класирането на продукти, предназначени за ентéralно хранене на болни.

Правна уредба

- 3 Позиция 2106 от КН гласи следното:

„2106 – Хранителни продукти, неупоменати, нито включени другаде“.

- 4 Позиция 2202 и подпозиции 2202 10 00, 2202 90 и 2202 90 10 от КН гласят следното:

„2202 – Води, включително минералните води и газираните води, подсладени със захар или други подсладители или ароматизирани, други безалкохолни напитки, с изключение на плодовите и зеленчуковите сокове от № 2009:

2202 10 00 – Води, включително минералните води и газираните води, подсладени със захар или други подсладители или ароматизирани

2202 90 – Други:

2202 90 10 – – Несъдържащи продукти от № 0401 до № 0404 или мазнини от продуктите от № 0401 до № 0404

– – Други, с тегловно съдържание на мазнини от продуктите от № 0401 до № 0404“.

- 5 Част втора от КН съдържа глава 22, озаглавена „Безалкохолни и алкохолни напитки и видове оцет“, в забележка 1 от която е предвидено:

„Настоящата глава не включва:

[...]

д) медикаментите от позиции 3003 или 3004;“

- 6 Регламент (ЕИО) № 184/89 на Комисията от 25 януари 1989 година относно класирането на някои стоки в Комбинираната номенклатура (ОВ L 23, стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 4, стр. 94) описва стоките от подпозиция 2202 90 10 като включващи:

„Течен препарат, съдържащ натриеви и калциеви казеинати, соев протеин, соев лецитин, царевично масло, соево масло, триглицериди със среднодълги вериги, малтодекстрин, минерали, витамини и вода, който може да бъде въведен в организма чрез чревна сонда“.

7 Позиции 3004, 3004 50 и 3004 50 10 от КН гласят следното:

„3004 Медикаменти (с изключение на продуктите от позиции 3002, 3005 или 3006), съставени от смесени или несмесени продукти, приготвени за терапевтични или профилактични цели, представени под формата на дози (включително тези за трансдермално приложение) или пригодени за продажба на дребно:

[...]

3004 50 – Други медикаменти, съдържащи витамини или други продукти от позиция 2936

3004 50 10 – Пригодени за продажба на дребно“.

8 В част втора от КН се съдържа глава 30, озаглавена „Фармацевтични продукти“, в забележка 1 към която е посочено:

„Настоящата глава не включва:

а) храни или напитки (такива като диетични, диабетични или обогатени храни, хранителни добавки, тонизиращи напитки и минералните води), различни от хранителните препарати за интравенозно приложение [...]“.

9 Допълнителна забележка 1 към глава 30 гласи:

„Позиция 3004 включва лекарствените препарати на растителна основа и препаратите на база следните активни вещества: витамини, минерали, незаменими аминокиселини и мастни киселини, пригодени за продажба на дребно. Тези препарати се класират в позиция 3004, ако върху етикета, опаковката или листовката с начина на употреба се съдържат следните указания:

- а) специфичните заболявания или техните симптоми, при които трябва да се прилагат;
- б) концентрацията на активно вещество или активните вещества, които съдържат;
- в) дозировка; и
- г) начин на приложение.

Тази позиция обхваща също и лекарствените хомеопатични препарати, при условие че отговарят на условията на букви а), в) и г) по-горе.

При препаратите на базата на витамини, минерали, незаменими аминокиселини и мастни киселини, е необходимо количеството на едно от активните вещества в указаната върху етикета дневна доза да бъде значително по-високо от това, съдържащо се в препоръчителната дневна доза за поддържане на организма в добро здраве“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

10 На 10 май 2007 г. Nutricia иска от инспектора от компетентната данъчна служба (наричан по-нататък „инспекторът“) да му предостави пет ОТИ за пет различни вида продукти, предназначени за хранене със сонда на болни (наричани по-нататък „разглежданите продукти“). В искането си то предлага продуктите да бъдат класирани в подпозиция 3004 50 10 от КН.

- 11 На 28 август 2007 г. инспекторът издава поисканите от Nutricia ОТИ, в които разглежданите продукти са класирани в подпозиция 2202 90 10 от КН. В посочените ОТИ описанието на продуктите е следното:

„Течен препарат със светлокафяв цвят, който представлява храна посредством сонда за диетично лечение на свързано с болест недохранване, който — съгласно указанията — може да бъде предписан на пациент само под лекарски надзор.

Течният препарат съдържа, наред с други съставки, протеини, витамини, въглехидрати, мазнини, хранителни фибри и минерали.

Той не съдържа млечни мазнини, като съдържанието на захароза (включително инвертирана захар или изоглюкоза, изразена в захароза) възлиза на по-малко от 0,1 % от теглото му.

Течният препарат е пригоден за продажба на дребно, предвидено е указание за употреба на няколко езика и е опакован в пластмасово пликче от 500 мл със специално приспособление за сонда“.

- 12 За да мотивира това класиране, инспекторът посочва, че то „е направено съгласно общи правила 1 и 6 за тълкуване на [КН], буква а) от забележка 1 към глава 30, както и съдържанието на кодове 2202, 2202 90 и 2202 90 10 от КН (вж. решение на Съда [Krings, C-130/02, EU:C:2004:122]), Регламент (ЕИО) № 184/89 [...]. Лабораторен доклад от 15 август 2007 г. [...]“.
- 13 Тъй като ОТИ са потвърдени от инспектора, след като Nutricia ги обжалва по административен ред, дружеството сезира Rechtbank te Haarlem (районен съд на Харлем), който с решение от 2 юни 2009 г. обявява жалбата за неоснователна. Nutricia подава апелативна жалба пред Gerechtshof te Amsterdam (апелативен съд на Амстердам), който с решение от 28 април 2011 г. потвърждава решението на предходната инстанция. Вследствие на това Nutricia сезира запитващата юрисдикция с касационна жалба срещу това решение.
- 14 Запитващата юрисдикция посочва, че за да може даден продукт да бъде класиран в позиция 3004, в практиката си Съдът е установил, че от определящо значение е продуктът да проявява терапевтични или профилактични свойства, чието действие се концентрира върху точно определени функции на човешкото тяло, или да може да се прилага в превенцията или лекуването на болест или заболяване. Тъй като разглежданите продукти се отнасят до лекуването и превенцията на недохранването, възникнало по време на болест, те не следвало да бъдат класирани в тази позиция. Запитващата юрисдикция обаче има съмнения относно този извод.
- 15 Така, посочената юрисдикция констатира по-специално че разглежданите продукти не са предназначени за орална употреба, което е пречка да бъдат класирани в позиция 2202. Освен това продуктите са предназначени изключително да бъдат предписвани на лица поради болест или заболяване, които се лекуват медикаментозно и на които са предписани в рамките на борбата срещу тази болест или това заболяване посредством чревна сонда. Запитващата юрисдикция подчертава, че от практиката на Съда става ясно, че „предписването по изкуствен път“ на продуктите, които поради обективни характеристики и свойства са предназначени по естеството си за медицинска употреба, води до това да трябва да се класират в позиция 3004.

16 При тези обстоятелства Hoge Raad der Nederlanden, като има съмнения относно правилното тълкуване на КН, решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли понятието „медикаменти“ в позиция 3004 от КН да се тълкува в смисъл, че обхваща и хранителните препарати, като разглежданите, които са предназначени изключително да бъдат предписвани под лекарски надзор, ентерално (посредством чревна сонда), на пациенти, които поради болест или заболяване са подложени на медицинско лечение, като продуктите са предписани в рамките на борбата с тази болест или с това заболяване за премахване или превенция от недохранването?
- 2) Трябва ли понятието „напитки“ в позиция 2202 от КН да се тълкува в смисъл, че обхваща и течни храни, като разглежданите, които не са предназначени да бъдат предписвани орално, а ентерално (посредством чревна сонда)?“.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 17 С първия си въпрос по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали тарифна позиция 3004 от КН трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „медикаменти“ съгласно тази позиция включва хранителни препарати, предназначени изключително да бъдат предписвани под лекарски надзор и ентерално на лица, които получават медицински грижи, при положение че в рамките на борбата срещу болестта или заболяването, от която или от което те са засегнати, подобно предписание има за цел да предпази от или да се бори срещу недохранването на тези лица.
- 18 За да се отговори на този въпрос, следва да се припомни, че позиция 3004 от КН включва „[м]едикаменти [...], съставени от смесени или несмесени продукти, приготвени за терапевтични или профилактични цели, представени под формата на дози [...] или пригодени за продажба на дребно“.
- 19 В началото следва да се посочи, че съгласно постоянната практика на Съда в интерес на правната сигурност и за улесняване на контрола определящият критерий за тарифното класиране на стоките трябва като цяло да се търси в техните обективни характеристики и свойства, които са определени в текста на подпозицията от КН и в забележките към раздела или главата от нея (вж. по-специално решение Thyssen Haniel Logistic, C-459/93, EU:C:1995:160, точка 8 и цитираната съдебна практика, както и решение TNT Freight Management (Amsterdam), C-291/11, EU:C:2012:459, точка 30).
- 20 В това отношение Съдът вече на няколко пъти е трябвало да отговаря на въпроси относно тълкуването на понятието за „медикаменти“ с оглед на класиране на стоките в КН. Съгласно постоянната съдебна практика, за да се класират продукти в глава 30 от нея, трябва да се провери дали те имат ясно изразена терапевтична или профилактична насоченост, чието действие се съсредоточава срещу точно определени функции на човешкия организъм, както и дали е възможно прилагането им за превенция или лечение на дадена болест или състояние. Дори когато съответният продукт няма собствено терапевтично действие, но се прилага в лечението или превенцията на дадена болест или състояние, трябва да се счита за приготвен с терапевтична цел, доколкото е предназначен за такава употреба (вж. по-специално решение TNT Freight Management (Amsterdam), EU:C:2012:459, точки 40 и 42).

- 21 От съдебната практика, припомнена в предходните две точки, следва, че предназначението на продукта може да бъде обективен критерий за класиране, доколкото това предназначение е вътрешноприсъщо на този продукт, като последното трябва да може да бъде преценено в зависимост от обективните характеристики и свойства на продукта (вж. по-специално решение *Krings*, EU:C:2004:122, точка 30 и цитираната съдебна практика). Съгласно практиката на Съда продукт, който поради своите обективни характеристики и свойства по естествен начин е предназначен за медицинска употреба, може да бъде класиран в глава 30 от КН (вж. решение *Thyssen Haniel Logistic*, EU:C:1995:160, точка 14 и решение *TNT Freight Management (Amsterdam)*, EU:C:2012:459, точка 41).
- 22 Следва да се добави, че Съдът вече е приел, като се е позовал на самия текст на позиция 3004, че фактът, че продуктите са представени под формата на дози или са пригодени за продажба на дребно, представлява условие за прилагането на тази разпоредба (вж. определение *Juers Pharma*, C-40/06, EU:C:2007:2, точка 23 и цитираната съдебна практика).
- 23 Важно е също да се припомни, че признаването или не на болест в правен акт на Съюза, различен от тези, които се отнасят до класирането в КН, не е от решаващо значение за класирането на даден продукт в позиция 3004 от нея (вж. в този смисъл определение *SmithKline Beecham*, C-206/03, EU:C:2005:31, точка 44).
- 24 От преписката, с която разполага Съдът, става ясно, че в делото по главното производство разглежданите продукти се използват за хранене чрез сонда за лекуване на недохранването, свързано с болести или заболявания, както и че трябва да се предписват на пациентите само под лекарски надзор и ентéralно. Следователно подобни продукти са предназначени да бъдат използвани в рамките на превенцията или лекуването на болест или заболяване и са естествено предназначени за медицинска употреба.
- 25 Важно е също да се припомни, че допълнителната забележка към позиция 3004 ясно уточнява, че включва лекарствените препарати на растителна основа и препаратите на база активни вещества (витамини, минерали, незаменими аминокиселини и мастни киселини), пригодени за продажба на дребно, които трябва да бъдат класирани в тази позиция, ако етикетът, опаковката или листовката с начина на употреба съдържат определени указания относно съответния продукт.
- 26 Безспорно е вярно, че буква а) от забележка 1 към глава 30 от КН, която изключва от тази глава храните и хранителните добавки, както и напитките, различни от хранителните препарати за интравенозно приложение, представлява валидно средство за тълкуване на КН. В това отношение Съдът многократно е приемал, че както забележките, които предхождат главите от Общата митническа тарифа, така и обяснителните бележки към Хармонизираната система за описание и кодиране на стоките, изготвена от Съвета за митническо сътрудничество, понастоящем Световна митническа организация, могат да се считат за валидни средства за тълкуване на тарифата (вж. решение *Neckermann Versand*, C-395/93, EU:C:1994:318, точка 5, решение *Pardo & Fils и Camicas*, C-59/94 и C-64/94, EU:C:1995:326, точка 10, както и решение *Wiener SI*, C-338/95, EU:C:1997:552, точка 11).
- 27 Важно е обаче да се подчертае, че обяснителните бележки, изготвени от Световната митническа организация по отношение на Хармонизираната система, а по отношение на КН — от Европейската комисия, имат тълкувателен характер и нямат задължителна правна сила (вж. по-специално решение *DFDS*, C-396/02, EU:C:2004:536, точка 28, решение *Kawasaki Motors Europe*, C-15/05, EU:C:2006:259, точка 37 и цитираната съдебна практика, както и решение *JVC France*, C-312/07, EU:C:2008:324, точка 37).

- 28 В това отношение следва да се констатира, че от самия текст на буква а) от забележка 1 към глава 30 от КН става ясно, че от нея са изключени храните или диетичните напитки, различни от хранителните препарати за интравенозно приложение, които, без да са част от всекидневното хранене, все пак са предназначени за чисто хранителни цели.
- 29 В настоящия случай е важно да се подчертае, че според описанието на запитващата юрисдикция продуктите, разглеждани в главното производство, съдържат активни вещества, предназначени са за продажба на дребно, снабдени са с указание за употреба на няколко езика и са опаковани в пластмасови торбички, съдържащи 500 мл от продукта, със специално приспособление за сонда.
- 30 Освен това предвид обективните свойства на разглежданите в главното производство продукти, по-специално продажбата им на дребно, използването им за медицински цели, както и фактът, че предназначението им е да бъдат предписвани на пациенти посредством чревна сонда и под лекарско наблюдение с цел превенция и лекуване на недохранването, свързано с болести или заболявания, следва да се направи изводът, че тези продукти са подготвени за терапевтични или профилактични цели по смисъла на тарифна позиция 3004.
- 31 Ето защо на първия въпрос следва да се отговори, че тарифна позиция 3004 от КН трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „медикаменти“ съгласно тази позиция включва хранителни препарати, предназначени изключително да бъдат предписвани под лекарски надзор и ентерално (посредством чревна сонда) на лица, които получават медицински грижи, при положение че в рамките на борбата срещу болестта или заболяването, от която или от което те са засегнати, подобно предписание има за цел да предпази от или да се бори срещу недохранването на тези лица.

По втория преюдициален въпрос

- 32 Предвид отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на поставения от запитващата юрисдикция втори въпрос.

По съдебните разноси

- 33 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

Тарифна позиция 3004 от Комбинираната номенклатура, която се съдържа в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 година относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа, съответно изменено с Регламент (ЕО) № 1549/2006 на Комисията от 17 октомври 2006 година, трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „медикаменти“ съгласно тази позиция включва хранителни препарати, предназначени изключително да бъдат предписвани под лекарски надзор и ентерално (посредством чревна сонда) на лица, които получават медицински грижи, при положение че в рамките на борбата срещу болестта или заболяването, от която или от което те са засегнати, подобно предписание има за цел да предпази от или да се бори срещу недохранването на тези лица.

Подписи